

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 713. An legari possit inutile.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

evidentissimis probationibus ostenderit. *L. 34. §. 3.*
L. 86. §. 1. ff. de legat. 1. l. 66. §. 5. ff. de legat. 2. de Lugo. l. c. num. 275. Lauterb. cit. §. 29, imò, ut de Lugo, si primo legetur absolutè, & dein in eodem testamento sub conditione, censetur revocatum legatum purè, & relictum solum conditionate, & è contra. Item si primò legata quantitas major, & postea minor, vel è contra, censetur prima dispositio revocata. *L. certum ff. de adimend. legat.* si verò in diversis instrumentis, ut in testamento & codicillo eadem vel diversa quantitas legatur, utraque debetur, nisi contraria testatoris intentio ab hæredie probetur. Idem est, si in altero instrumento legarerum cum alia varietate, quòd ad qualitatem, tempus, locum. *L. quinquaginta. ff. de probat. Lugo. l. c. has num. 276.* addens limitationes: nisi eadem vel diversa quantitas in diversis instrumentis legaretur ad eundem finem. v. g. ad alimenta, quo casu dicit standum posteriori per *L. libertis quos ff. de alim. & cibari. legat.* vel nisi testamenta facta simul, & testator unum sibi reservavit, quo causa, si quantitas est diversa, minor debeatur; quia hæres est in possessione, pro quo posteriore citat Molin.

4. Quartò dum eadem res. v. g. decem modi tritici legantur pluribus. v. g. Titio & Cajo, simil seu conjunctum, cuivis legatariorum præstatur, non insolidum, sed singulis dimidia pars, ubi enim duas personæ in eadem oratione per voculam & conjuguntur, ad communum vel onus censentur communicative & collectivè, non distributivè, ut fiat divisio inter eas. Muller. *l. c. lit. y. Lugo. l. c. num. 277.* si verò eadem res seorsim legatur pluribus, cùm potuerit testator posteriore legato prius revocare, vel priori legatario addere solum, vel singulis legare in solidum non revocando prius, de quo forte non cogitavit, vel si cogitaverit, voluit, ut res uni, alteri æstimatio detur; hincinquam, in his primò attendenda & præferenda intentio testatoris, si de ea constare possit. & quidem si primo modo legavit, priori legatario nihil debetur. Si secundò modo, singulis debetur in solidum. Si tertio modo, illi ex legatariis conceditur electio circa rem & æstimationem, qui prior petierit, ita de Lugo *l. c. citatis. L. si pluribus. L. si plane. ff. de legat. 1. L. qui duos ff. de legat. 2. L. si res misi. ff. de legat. 3.* & si res primo legatario petenti tradita absque culpa hæredis pereat, antequam secundus petat, huic non deberi æstimationem; quia haec non debet batur nisi in defectum rei, quæ si non exstat amplius substantia legati exspirat, ita apud de Lugo Molin, *d. 199.* Vsq. *de testam. c. 8. §. 4. du. 12.* Arg. *L. Titiæ testores. §. fin. & L. filii familiæ. §. fin. ff. de legat. 1.* quòd si verò de tali intentione testatoris non constiterit, inhærendum dicit Lugo principiis, de quibus Jurisconsultus in *L. 33. ff. de legat.* nimirum non presumi prius legatum revocatum, nisi id evidenter appareat. ex ea ratione, quòd non censetur in eadem scriptura mutasè voluntatem revocando legatum, nisi id declareret; ut nec præsumi possit obliuio legati in eodem instrumento prius facti. & præsumi omnes pro virili portione, hoc est, per æquales partes ad legatum vocari, nisi ex scriptura manifestum sit singulis in solidum relictum legatum, ex ea ratione, quòd modus ille legandi pluribus in solidum rem eandem sit in usitatus & extraordinarius; adeoque recte in dubio censetur non adhibitus ex intentione testatoris, sed potius contrarius, qui communis & usitatus est, nimirum vocando plures legatarios simul seu ad æquales partes.

R.P. Lear. *Jur. Can. Lib. III.*

Quæst. 713. An legari posse inutile?

R Esp. legatum, ex quo legatarius nihil commodi acquirit (quale est legatum v. g. debiti puri absque interusurio, hoc est, sine incremento ipsius debiti, contingente ex quantitatis debitæ auctiōne, vel ex remissione modi, temporis, conditionis, loci, perpetua exceptionis, & absque representatione, quæ est solutio alicujus ante diem, quā solvi debebat) inutiliter legatur v. g. creditori, & videtur consequenter in ratione legati nullum esse. Duanen. *ad l. 28. & seq. ff. de legat. 1.* Cujac. *ibid.* Donell. *comm. civil. c. 11.* Vinn. *ad §. 14. Inst. de legat.* Ludvvel. *exercit. 9. th. 4. lit. B.* & plurimi alii apud Muller. *inf. de legat. th. 12. lit. a.* dicentes sic statuere ad unum omnes Interpretes provocantes ad §. 14. Inst. de legat. plurimosque textus alios ab eo citatos, quamvis dissentiat Gunther. Martini in *dissert. hac super quæst. ab eo adita. ubi th. 4. & seq.* afferit, legatum debiti puri absque interusurio & representatione relictum creditori valere & subsistere ex ea ratione, quod res eadem possit deberi ex pluribus causis, puta, ex contractu, legato aliavè causa, unde nascatur multiplex actio, quam expedit competere alicui, & in præsente creditori. Porro vide apud Muller. *l. c. & num. 8.* plura exempla, in quibus propter representationem legatum debiti factum creditori evadat utille, & consequenter subsistat.

Quæst. 714. Diem legati cedere quid sit, & quando cedat?

1. R Esp. ad primum: diem legatorum cedere nisi est aliud quām legata incipere deberi, hoc est, quando obligatio, quæ legata & fideicomissa debentur, primo nascitur *l. 213. ff. de V. S.* unde aliud est, cedere diem legati, & aliud, illud aut ejus dominium acquiri; nec à cessione diei ad illius acquisitionem valet argumentatio. dies autem venire dicitur, quando res legata peti potest.

2. R Esp. ad secundum primum: tametsi de jure veteri legata non nisi à die apertarum tabularum & a ditate hæreditatis cedebarunt; hodierno tamen jure legati puri quale dicitur illud, cui nihil adjectum, quod vel obligationem vel exactiōem illius differre possit, quare etiam adhuc est, quod sub modo relinquitur; cùm non omnis adjectio faciat legatum non purum, sed tantum duas ejus species, nimirum conditio & dies. Lauterb. *adff. quand. dies legat. §. 3.* dies cedit ex dicti mortis testatoris, licet neendum agnatum. *l. 5. §. 1. ff. quand. dies legat. l. unic. §. 1. & 5. c. decaduc. toll.* Idque, sive sit legatum particularē, sive universale. Carpz. *ff. F. p. 3. c. 14. d 23. n. 11.* Lauterb. *l. c. §. 4.* quamvis enim non nisi per aditionem hæreditatis hæres quasi ex contractu legatarii & fideicomissarii obligetur. *l. 5. §. 2. ff. de O. & A. fictione iuris obligatio fingitur nata mortis tempore, & ex eo tempore hæres successisse defuncto intelligitur. l. 19. §. 3. ff. de R. I. Peregr. de fideicom. a. 31. n. 2. & 3.* Lauterb. *l. c.* Idque etiam si hæres sub conditione institutus & legatarius ante existentiam conditionis mortuus sit. v. g. dum testator dixit: Titius, si navis ex Asia redierit, hæres esto, & dein subjunxit; Titius Cajo centum dato: quia legatum adhuc purum est, non obstante hæredis institutione conditionata, illiusque spes ad Caij hæredes transmittitur, & conditione illa eveniente, tempus illud retrotrahitur & conjugitur cum die mortis. *l. 7. §. 1. l. 19. §. 2. ff. quand. dies legat.* Lauterb. *l. c.* Ut autem hæc cessio legatorum purorum locum habeat, requiritur primò, ut legatarius sit superstes testatori; legata-